

Scenariusz lekcji do spektaklu: „(ni)gdy wolność...”

Nagranie spektaklu: <https://youtu.be/VtPqy9yxIJ0>

Nagranie spektaklu z tłumaczeniem migowym: <https://youtu.be/SXFFGspe548>

Nagranie z audiodeskrypcją: <https://youtu.be/str3w2J2mO8>

Autor: Aleksandra Kołcz i Przemysław Walkowiak

Temat zajęć: „Wolność – przywilej i balast...”

Grupa wiekowa:

uczniowie klas 7-8 szkoły podstawowej i klas 1-2 szkoły średniej.

Czas realizacji: 3 godziny lekcyjne

Zagadnienia edukacyjne:

- różne formy współczesnego zniewolenia,
- relacje jednostka - zbiorowość,
- kwestia wolności w kontekście własnych doświadczeń,
- kondycja współczesnego świata.

Cele operacyjne:

- uczeń potrafi wskazać i objaśnić elementy symboliczne w tekście kultury,
- uczeń potrafi zinterpretować spektakl i uruchomić kontekst kulturowy i społeczny,
- uczeń diagnozuje i ocenia zjawiska zachodzące we współczesnym świecie.

Formy i metody pracy:

- dyskusja,
- praca w grupach,
- mapa myśli,
- drama,
- schemat decyzyjny,
- metaplan,
- rundka bez przymusu.

Materiały dydaktyczne:

- projektor i dostęp do internetu (w celu odtworzenia spektaklu),
- kilka małych samoprzylepnych kartek dla każdego ucznia (najlepiej w trzech różnych kolorach),
- karty pracy (załączniki 1 i 2)

Wprowadzenie do spektaklu

Spektakl to efekt dyskusji i spostrzeżeń młodzieży na temat wolności i miejsca młodych ludzi we współczesnym świecie. Przedstawienie składa się z kilku scen, których motywem przewodnim jest utrata i poszukiwanie wolności. Problem rozpatrywany jest na wielu płaszczyznach: w przestrzeni instytucjonalnej, w relacjach społecznych, w sferze publicznej i w interakcjach jednostki ze zbiorowością. Aktorzy zabierają odbiorców do szkolnej klasy, na ulicę, na imprezę, na manifestację... Autorzy stawiają pytania o autonomię jednostki, która jest nieustannie poddawana presji zewnętrznej. Czy sen o wolności, potrzebie autentyczności ma szansę spełnić się we współczesnym świecie?

Autorami scenariusza i tekstów są sami aktorzy (z wyjątkiem fragmentu zaczerpniętego z „Roku 1984” Georga Orwella).

Informacje o spektaklu:

scenariusz: zespół

reżyseria: Aleksandra Kołcz i Maja Smaglewska

scenografia: zespół

opracowanie muzyczne: Maja Smaglewska i Witold Tritt

Grupa Teatralna COKOLWiEK (Czarująco Optymistyczni Kabareciarze Oczekujący Licznych Wielbicieli i Entuzjastycznego Klaskania) działa w Zespole Szkół im. Kryptologów Poznańskich w Luboniu.

Przebieg zajęć

Uwaga: na każdej lekcji 5 minut doliczamy na sprawy organizacyjne (sprawdzenie obecności itp.), stąd zajęcia rozpisane są na 40 minut.

Lekcja I

1. Wprowadzenie.

Prowadzący rozdaje kartki samoprzylepne (po kilka dla każdego, najlepiej w trzech kolorach) i objaśnia, na czym polega zadanie. Podczas oglądania spektaklu każdy uczeń wypisuje sformułowanie, z którym się zgadza, takie, z którym się nie zgadza i takie, które najbardziej go porusza.

(5 minut)

2. Obejrzenie spektaklu: <http://interteatr.pl/2025/02/23/ni/>

(15 minut)

3. Faza dyskusji po spektaklu.

Uczniowie na tablicy przyklejają przygotowane kartki i odczytują głośno. Dyskusja toczy się wokół tych fraz, które najczęściej się powtarzają. Uczniowie uzasadniają swoje wybory i wspólnie odpowiadają, jakie znaczenie ma wolność we współczesnym świecie i czy problemy, o których mówią aktorzy dotyczą również ich samych.

(15 minut)

4. Ewaluacja.

Rundka bez przymusu (chętni uczniowie kończą zdania):

- Zrozumiałam/em, że...
- Uświadomiłam/em sobie, że...
- Zaintrygowało mnie...

(5 minut)

Lekcja II

1. Wprowadzenie - mapa myśli.

Zapisujemy na tablicy, jakie mogą być postawy człowieka wobec wolności (uczniowie podają je na podstawie spektaklu i własnych spostrzeżeń) – np. walka, rezygnacja, rozdarcie, konformizm, bunt, obojętność...

(5 minut)

2. Drzewko decyzyjne - karta pracy (załącznik 1).

Wypełniając kartę, uczeń sam określa, którą ścieżkę wybrać.

(15 minut)

3. Drama.

Na podstawie wniosków z karty pracy uczniowie przygotowują scenkę dramową (pantomima, rzeźba, dialog itp.), w której przedstawiają wybraną przez siebie ścieżkę.

(20 minut)

Lekcja III

1. Wprowadzenie.

Uczniowie wskazują, o jakich problemach współczesnego świata mowa jest w spektaklu (samotność i niezrozumienie, brak głębszych i autentycznych relacji międzyludzkich, konsumpcjonizm, ucieczka w przyjemności, konformizm, wojna w Ukrainie...).

(5 minut)

2. Metaplan - praca w grupach (załącznik 2).

Uczniowie w grupach wypełniają schemat z karty pracy, odpowiadając na pytania dotyczące wskazanych problemów: Jak jest? Jak być powinno? Dlaczego nie jest tak, jak być powinno? Co mogę tu i teraz zrobić, by było tak, jak być powinno? Następnie prezentują efekty swojej pracy.

(15 minut)

3. Podsumowanie.

W kontekście ustaleń z metaplanu objaśniamy tytuł oraz analizujemy finałową scenę spektaklu (odtworzymy raz jeszcze sam finał – od 9:15) – omawiamy postawy bohaterów, wskazujemy symboliczne elementy:

- sen (marzenia, świat idealny, ucieczka od szarej rzeczywistości),
- jednakowe szare kostiumy (unifikacja, jednorodność, seryjność),
- maszyna (powtarzalność, rutyna, schemat),
- kolorowe skrawki (indywidualność, poszukiwanie nadziei),
- folie (np. ograniczenie, zniewolenie, brak swobody i perspektyw),
- drabina (realizacja celów, rozwój, dążenia i ambicja),
- żółto - niebieski kolor w scenie finałowej (nawiązanie do wojny w Ukrainie i pragnienia pokoju),
- proces odkrywania napisu (upór w poszukiwaniu przestrzeni dla siebie).

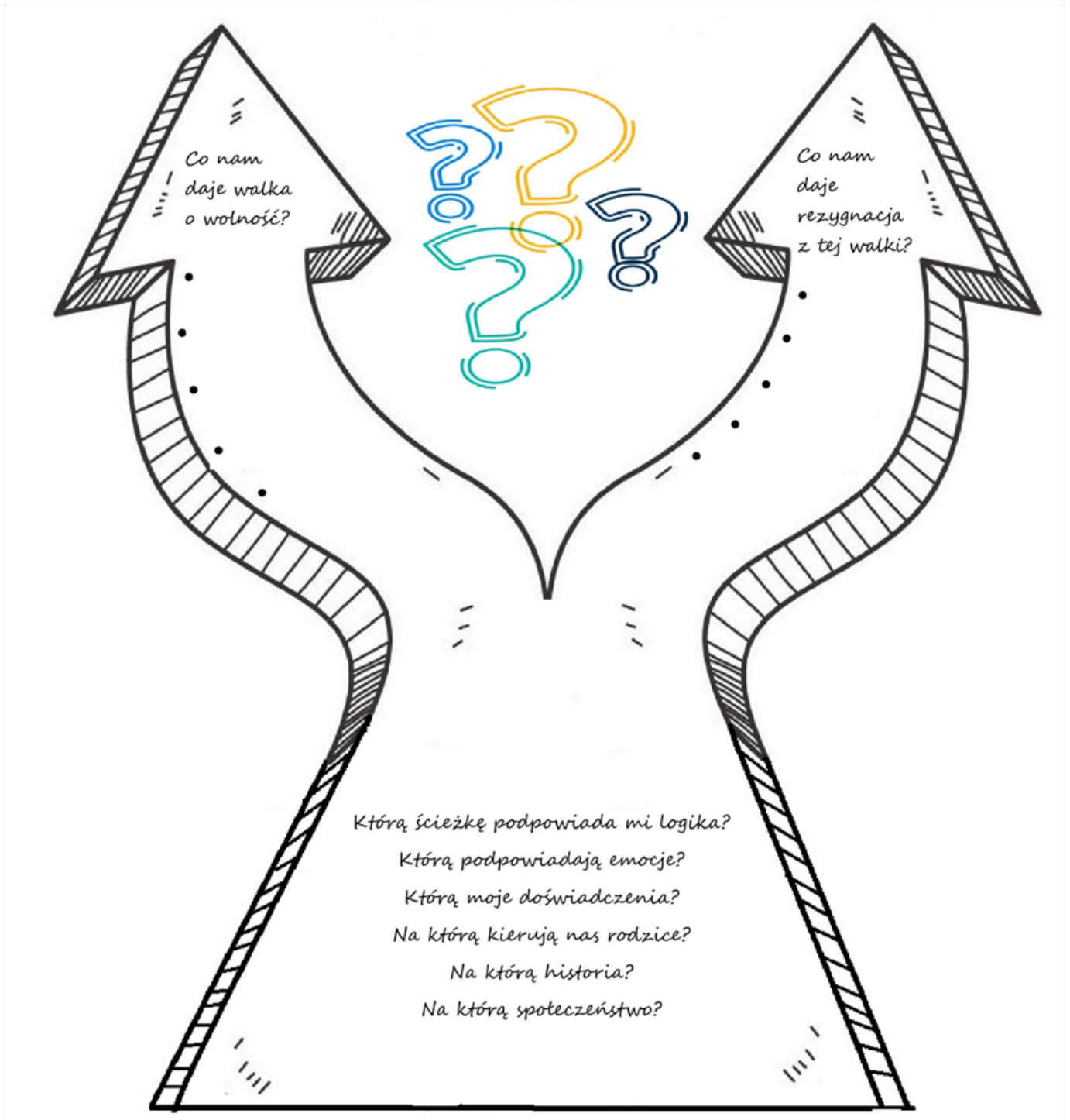
(15 minut)

4. Ewaluacja.

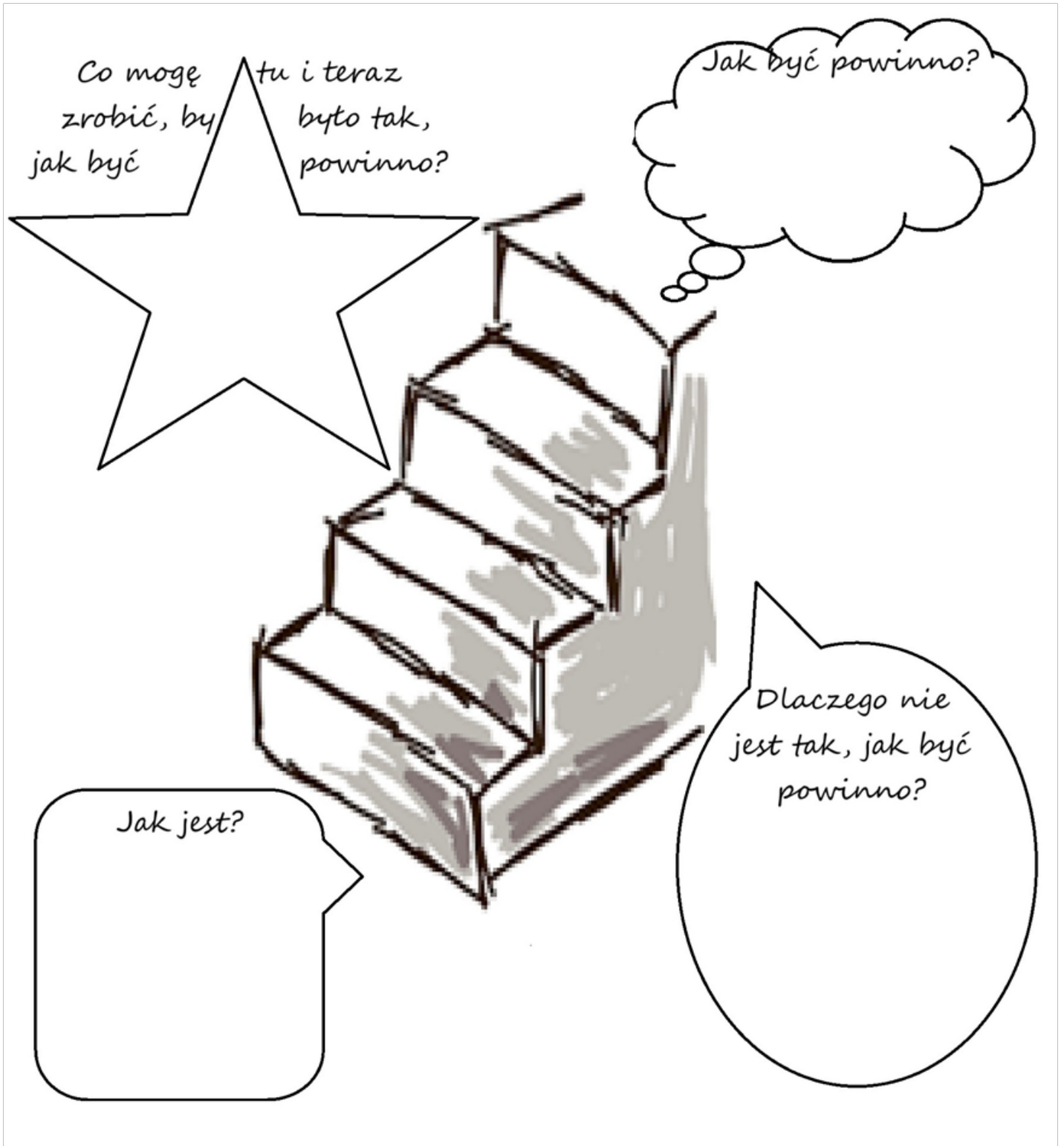
Uczniowie na podstawie refleksji z lekcji formułują tezę dotyczącą przyszłości naszego społeczeństwa i zastanawiają się nad tym, czy młode pokolenie może uczynić ten świat lepszym.

(5 minut)

Załącznik nr 1

Załącznik nr 2

1.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

